

תורת אביגדור

פילזים

ע"פ שיחותיו של הגאון הרב אביגדור מילר זצ"ל
מאת: ארי בן-עמי
איורים: יוכבד גדל

פְּרִשֶׁת כִּי תֵצֵא

קיום מצווה שלא בכוונה תחילה!

אנו זקוקים לתרומות כדי לעמוד בביקוש הרב
נא לתרום בעין יפה

להנצחות: 072-222-3383

קיום מצווה שלא בכוונה תחילה!

ילדי משפחת גרינבוים הרגישו לגמרי גאים בעצמם. הם בילו את יומם עם מספר חברים בעזרה לסידור בית תמחוי חדש בשכונתם. המקום נועד ליהודים העניים והרעבים שבאו לשם בכדי לסעוד את ליבם בארוחות חמות ומזינות - בחינם, ללא תמורה.

יחד עם חבריהם עזרו איצי ושימי לנקות את החדר הגדול, לסדר את השולחנות והכיסאות ולתלות תמונות מרהיבות בכדי ליצור אווירה חמימה. "אנו רוצים שהאנשים שבאים לכאן לארוחה ירגישו כמה שיותר בנוח", אמר הרב הלפרט, שהיה האחראי על הפרויקט.

"וואו, איצי!" קרא שימי כשיצאו. "זו הרגשה כל כך טובה לקיים כזו מצווה גדולה, אבל איך שאני מזיע, ממש. זה היה קשה להזיז את כל השולחנות הכבדים האלו. רוצה לקנות גלידה בדרך הביתה?"

"נשמע מעולה", אמר איצי, "רק שאין לי שום כסף עלי."

"זה בסדר" אמר שימי כשהוא מושיט את ידו לכיסו. "יש לי את העשר דולר שסבתא נתנה לי ליום הולדת בשבוע שעבר. הבאתי את זה איתי לעת הצורך..."

קולו של שימי דעך בזמן שהוא מישש בכל כוחו בכיסו, מנסה להעלות בחכתו את הכסף. אפס. כלום לא נמצא.

ליבו נחמץ.

"אוי ואבוי!" הוא אמר. "יש לי חור בכיס! בטח הכסף נפל בזמן שעבדנו!"

בזריזות הסתובבו הילדים, וסבו על עקבותיהם לכיוון בית התבשיל, שכבר התחיל להתמלא באורחים העניים שהגיעו לסעוד את ליבם. מחשבה אחת עלתה בליבם: בטח אחד מהעניים כבר מצא את הכסף והיות ואין על השטר סימנים לזיהוי, מותר לו הלכתית לקחת אותו לעצמו. איצי זכר שלמד זאת בפרק אלו מציאות.

שימי הביט אל איצי בעצב. "אני לא מאמין שאיבדתי את מתנת יום הולדתי," הוא אמר. "עשר דולר! יכלנו לקנות בזה שתי גלידות ענקיות ועסיסיות, אויש, איזה בזבז!"

איצי הניח את ידו על כתפו של אחיו הצעיר. "אני גם לא מאמין שזה קרה", אמר בעדינות. "אני מצטער על כך, אבל בא נחשוב על זה בצורה אחרת. הרגע נתת צדקה לאדם עני שמצא עשר דולר. בטח עשית לו את היום!"

"טוב, אולי, נכון..." אמר שימי, מנסה לגרום לעצמו להרגיש קצת יותר טוב. "אבל האמת היא שזה בטח לא נחשב. אני לא ממש יכול לקבל את המצווה בגלל שאני לא התכוונתי שיהיה לו את הכסף. אפילו לא שמתי לב שיש כאן מצווה עד אחרי שזה קרה."

"לא, אני רוצה לומר לך שהרב שלי אמר שזה לא נכון", אמר איצי כשהילדים התחילו לחזור הביתה. "אתה זוכר את המצוות של לקט ושכחה?"

"בטח!" אמר שימי. "כאשר נופלות מספר חיטים או שהוא שוכח אלומה אחת או שתיים בשדה, אסור לו לחזור לאסוף אותם - עליו להשאיר את זה שם עבור העניים."

"נכון", אמר איצי כשהם חיכו לרמזור שיתחלף לירוק. "והרב שלנו ציין כשלמדנו זאת, שהאיכר הזה לא התכוון לקיים מצוה - הוא שכח את החיטה בשדה! ובכל אופן הוא עדיין מקבל שכר עבור השכחה ועל כך שהשאיר את זה שם! ומדוע? מכיוון שהוא שמח שהחיטה תגיע לעני, למרות שלא היתה לו כל כוונה לקיים מצוה בזמן ששכח את התבואה."

"אתה יודע," אמר שימי. "זה מזכיר לי שכשהיינו ילדים קטנים ושתלנו עץ תפוחים בחצר הבית הישן שלנו. עברנו משם לפני שהוא גדל מספיק, ולעולם לא טעמנו מהפירות. אבל עכשיו, משפחת בן נתן גרה בבית ההוא והם נהנים מהתפוחים האדומים והעסיסיים שגדלים שם. אז האם כל שעלינו לעשות הוא להיות שמחים שהם נהנים כעת מהתפוחים של העץ עליו עמלנו אנחנו כל כך קשה, כששתלנו וטיפחנו אותו, וכך, אנחנו נקבל את השכר לעשיית החסד הזה בעבורם?"

"כן!" אמר איצי. "הרב שלנו אמר שהרב אביגדור מילר, זצ"ל, היה רגיל לומר זאת כל הזמן לתלמידיו:

"כל שעלינו לעשות הוא רק לשחזר מהעבר מעשים שעשינו או דברים שאולי קרו בגלל משהוא שעשינו, ואם אנחנו שמחים בדברים אלו, אנו מקבלים בעבורם שכר למרות שלא חשבנו על כך בזמן העשייה.

"ולא רק זה, אפילו אם בסוף לא קיימנו את המצווה, אך אנו מאוכזבים שהפסדנו את ההזדמנות לקיימה, השם נותן לנו שכר אף לזה - למרות שלא עשינו כלום מלבד השאיפה והרצון לכך שהיינו מקיימים אותה!

"הרב מילר הוסיף ואמר שזו דוגמה מצוינת לשימוש במחשבה בכדי לשרת את השם!"

"זה ממש מדהים", אמר שימי כשהם עלו במדרגות ביתם. "אני מחליט כאן ועכשיו להיות שמח אם אדם עני מצא את כספי האבוד. ולא זאת בלבד, משאלתי ורצוני הוא, לו היו בידי חמישה דולרים נוספים להעניק לו כתוספת!"

"שכוייח!" אמר איצי, נשמע בדיוק כמו גבאי בית הכנסת בזמן בקשה שמתמלאת. "שימי גרינבוים, אין מילים על תרומתך הנדיבה עבור עניי עירך!"

הבנים צחקו בהנאה בשעה שפסעו אל תוך ביתם. שימי היה כבר מרוצה קודם לכן בגלל פעליו בבית התבשיל, אבל כעת ליבו פרץ עלה על גדותיו מהתרגשות ושמחה אדירה על כך שקיים מצוה גדולה רק בכך שהשתמש במחשבתו!

שבת שלום ומבורך!